

Bình An và Gươm Giáo

CÂU HỎI:

Theo Gioan thì Chúa để lại bình an cho nhân loại : “Thầy để lại bình an cho anh em, Thầy ban cho anh em bình an của Thầy.” (Jn:14 :27). Nhưng theo Matthêu thì ngược lại: “Anh em đừng tưởng Thầy đến đem bình an cho trái đất; Thầy đến không phải để đem bình an, nhưng để đem gươm giáo.” (Mt 10 :34). Chúa tự mâu thuẫn với mình chăng?

TRẢ LỜI:

Thánh Kinh là bộ sách giúp chúng ta sống thánh thiện giữa muôn vàn khía cạnh khác nhau của cuộc sống. Do đó, chúng ta có những câu Thánh Kinh cho những hoàn cảnh khác nhau, đôi khi có vẻ tương phản nhau, nhưng nếu tổng hợp lại thì sẽ bổ sung cho nhau.

A. Câu hỏi trên đây là một trong những ví dụ cụ thể. Khi đọc thoáng qua, hai câu nói của Chúa Giêsu trong Tin Mừng Gioan và Máthêu có vẻ mâu thuẫn với nhau. Tuy nhiên, khi đặt trong **bối cảnh** và **ý nghĩa thần học** của từng đoạn, ta sẽ thấy không có sự mâu thuẫn.

1.. Ga 14,27: “Thầy để lại bình an cho anh em”

Bối cảnh: Đây là lời Chúa Giê-su nói trong bữa Tiệc Ly, trước khi Ngài chịu khổ nạn. Ngài an ủi các môn đệ, chuẩn bị tinh thần cho họ đối diện với sự chia ly và thử thách.

Ý nghĩa: Chúa ban **bình an nội tâm**, **bình an thiêng liêng**, là hoa trái của sự kết hiệp với Thiên Chúa. Đây không phải là sự bình an theo kiểu thế gian (tức là không có chiến tranh, yên ổn vật chất), mà là một **bình an sâu xa trong tâm hồn**, vượt qua cả khổ đau và bách hại.

2.. Mt 10,34: “Thầy đến không phải để đem bình an, nhưng để đem gươm giáo”

Bối cảnh: Chúa Giê-su đang dạy các môn đệ về giá phải trả khi theo Ngài. Ngài cảnh báo rằng lời rao giảng Tin Mừng sẽ gây ra chia rẽ, kể cả trong chính gia đình (câu 35-36 tiếp theo cũng nói rõ điều đó).

Ý nghĩa: “Gươm giáo” ở đây mang tính **biểu tượng**, không phải là bạo lực vật lý, mà là sự **xung đột** do sự lựa chọn giữa **sống theo Tin Mừng** và **sống theo thế gian**. Khi một người chọn theo Chúa thật sự thì sẽ phải vác thánh giá theo chân Chúa: có thể sẽ bị chống đối, bị hiểu lầm, kể cả từ người thân.

3.. Tổng hợp và giải thích

Hai câu Phúc Âm trên **không mâu thuẫn**, mà là **bổ sung cho nhau**:

- Chúa ban **bình an thật**, nhưng con đường dẫn đến bình an đó **không dễ dàng**, và thường đi qua **xung đột, thử thách, chọn lựa quyết liệt**.
- Tin Mừng không phải là một thông điệp làm hài lòng tất cả mọi người, mà là **lời mời gọi hoán cải**, và điều đó đôi khi gây ra xáo trộn, cả trong các mối quan hệ.

B. Một ví dụ minh họa

Hãy nghĩ đến một người quyết tâm sống trung thực trong một môi trường đầy gian dối. Người đó có thể **mất bạn bè, mất việc, mất mạng**, ... Nhưng chính trong sự đau khổ đó, người ấy có thể tìm được **bình an sâu xa**, vì sống đúng với lương tâm, đúng với lẽ phải — đó chính là **bình an của Chúa Giêsu**.

Vào Chủ Nhật, ngày 15 tháng 6 năm 2025, Hồng y Marcello Semeraro, Tổng trưởng Bộ Phong thánh, đã chủ sự lễ tôn phong chân phước cho Floribert Bwana Chui tại Vương cung thánh đường Thánh Phaolô Ngoại thành ở Rôma. Là một nhân viên hải quan và thành viên của Cộng đồng Sant'Egidio tại Goma, Cộng hòa Dân chủ Congo, Floribert đã bị sát hại vào năm 2007 vì từ chối cho phép thực phẩm hư hỏng được thông quan – một quyết định nhằm bảo vệ mạng sống của những người nghèo. Nhắc lại khoảnh khắc lựa chọn đạo đức của Floribert, Hồng y Semeraro trích lời anh: “Là một Kitô hữu, tôi không thể chấp nhận hy sinh mạng sống của người khác. Thà chết còn hơn nhận số tiền này.”

Nhận xét:

Chúa không tự mâu thuẫn. Ngài đến **ban bình an thật**, nhưng **con đường đến bình an đó là thập giá**. Lời Chúa trong Gioan và Máthêu chỉ khác nhau về **nhấn mạnh**: một bên là **hoa trái**, một bên là **giá phải trả**.

C. Suy niệm thêm:

Một số tư tưởng của Thánh Augustinô, Đức Giáo Hoàng Bênêđict XVI, hay Đức Giáo Hoàng Phanxicô, sẽ giúp chúng ta hiểu sâu hơn về sự “bình an” và “xung đột” trong ánh sáng đức tin Công giáo.

1.. Thánh Augustinô (354–430)

Thánh Augustinô có một định nghĩa rất sâu sắc về bình an:

“Pax est tranquillitas ordinis” — *Bình an là sự an tĩnh trong trật tự.*

Nghĩa là: Bình an không phải là sự dễ chịu, nhưng là khi **mọi sự được đặt đúng chỗ**, theo thánh ý Thiên Chúa. Điều này hàm ý rằng nếu sống ngược với trật tự ấy (tức là sống trong tội lỗi, bất công), sẽ không thể có bình an thật.

Điều này khớp với Mt 10,34 — “gươm giáo” là biểu tượng của **xung đột giữa ánh sáng và bóng tối**, giữa con người cũ và con người mới trong Đức Kitô.

2.. Đức Giáo Hoàng Bênêđict XVI (1927-2022)

Trong đoạn 5 của Sứ điệp nhân Ngày Hòa bình Thế giới 1-1-2012, ngài nói:

“Bình an là kết quả của công lý và hiệu quả của bác ái.”

Nghĩa là: **bình an thật** không chỉ là vắng bóng chiến tranh, mà là **trật tự đúng đắn** giữa con người với Thiên Chúa, với nhau và với bản thân. Để đạt được bình an ấy, đôi khi cần phải đấu tranh (‘gươm giáo’) với **tội lỗi, bất công**, kể cả từ bên trong tâm hồn mình.

3.. Đức Giáo Hoàng Phanxicô (1936-2025)

Trong Tông huấn Niềm Vui Tin Mừng, số 218, ngài viết:

“Hoà bình trong xã hội không thể được hiểu như là sự bình định hay vắng bóng bạo lực do sự thống trị của một bộ phận xã hội trên các bộ phận khác.”

Không thể có hòa bình thật sự nếu một số người bị loại trừ và không có tiếng nói.

Điều này tương ứng với việc theo Chúa có thể gây “gươm giáo” – xung đột – khi người ta **lên tiếng cho người yếu thế, bảo vệ sự sống, chống lại bất công, bảo vệ môi trường...**

D. Thêm một số câu Thánh Kinh có vẻ mâu thuẫn:

Thực sự, khi đọc các sách Phúc Âm, người đọc dễ thấy có những **lời giảng dường như mâu thuẫn hoặc đối nghịch nhau**. Tuy nhiên, những “mâu thuẫn” này là do:

- **Ngữ cảnh khác nhau**
- **Mục đích biên soạn khác nhau** (mỗi tác giả Tin Mừng nhấn mạnh những khía cạnh khác nhau về sứ mạng và con người của Chúa Giêsu)
- **Cách dùng hình ảnh, ẩn dụ, hoặc nhấn mạnh sứ điệp thần học** chứ không phải theo kiểu “ghi âm” lời Chúa từng câu chữ.

1.. Về “giữ luật” – Phá bỏ hay kiện toàn?

Mátthêu 5,17: “Anh em đừng tưởng Thầy đến để bãi bỏ Luật Môsê hoặc các ngôn sứ. Thầy đến không phải để bãi bỏ, nhưng để kiện toàn.”

Mácô 2,27-28: "Ngày sabát được làm ra vì con người, chứ không phải con người vì ngày sabát. Vì thế, Con Người làm chủ luôn cả ngày sabát."

Có về mâu thuẫn?

Mátthêu nói giữ luật, còn Mácô cho thấy Chúa "dám" vượt luật. Nhưng thật ra:

- Mátthêu nói đến ý **kiện toàn**, tức là làm cho luật đạt đến mục tiêu cuối cùng là **yêu thương và cứu độ**.
- Mácô cho thấy ý **nghĩa cốt lõi của luật**, không phải là những hình thức máy móc, mà là **phục vụ con người**.

2.. Về việc làm chứng công khai hay giữ kín?

Mátthêu 5,16: "Ánh sáng của anh em phải chiếu giải trước mặt thiên hạ, để họ thấy những công việc tốt đẹp mà ngợi khen Cha anh em trên trời."

Mátthêu 6,1: "Khi làm việc thiện, anh em phải coi chừng, đừng phô trương cho người ta thấy..."

Có về đối lập?

Một bên khuyến khích làm sáng danh Chúa qua việc lành, một bên cấm khoe khoang. Nhưng:

- Câu đầu nói về **chứng tá tự nhiên** – người ta thấy ánh sáng nhờ đời sống tốt lành.
- Câu sau nói về ý **hướng nội tâm** – không làm vì tìm tiếng khen.

3.. Về tương quan với cha mẹ

Xuất hành 20,12 / Mt 15,4: "Người phải thảo kính cha mẹ" – điều răn lớn.

Luca 14,26: "Ai đến với tôi mà không ghét cha mẹ, vợ con, anh chị em mình... thì không xứng đáng là môn đệ tôi."

Có về mâu thuẫn?

Chúa dạy kính cha mẹ, nhưng cũng nói "ghét" cha mẹ? Ở đây, từ "ghét" là cách nói **Do Thái mạnh mẽ để chỉ sự dứt khoát**. Ý là: phải đặt Chúa lên **trên hết**, kể cả tình ruột thịt.

4.. Về thái độ trước sự chống đối

Mátthêu 5,39: "Ai vả má bên phải, hãy giơ luôn má bên kia."

Gioan 18,22-23: Khi lính tát Chúa, Ngài không giơ má còn lại mà nói: "Nếu tôi nói sai, chứng minh điều sai; còn nếu đúng, sao anh lại đánh tôi?"

Mâu thuẫn?

Không. Câu “giơ má” là một hình ảnh cho tinh thần **không trả thù, không bạo lực**. Trong Gioan, Chúa không trả đũa, nhưng vẫn **nói rõ lẽ phải**, tức là **hiền lành nhưng không im lặng trước bất công**.

E. Kết luận

Các lời "có vẻ mâu thuẫn" trong Tin Mừng thực ra là cách diễn tả những **khía cạnh khác nhau của chân lý**, trong những **ngữ cảnh và mục đích khác nhau**. Chúng mời gọi chúng ta:

- Đào sâu hơn trong việc hiểu Lời Chúa,
- Suy niệm trong ánh sáng của Thánh Thần và truyền thống Giáo Hội.

F. Phụ thêm: "ba tiêu chuẩn" khi đọc Kinh Thánh (GLHTCG, số 112–114):

1.. Chú ý đến nội dung và sự hiệp nhất toàn bộ Kinh Thánh.

Một đoạn phải được đọc trong bối cảnh toàn thể mạc khải.

2.. Đọc trong truyền thống sống động của Giáo Hội.

Truyền thống là "kí ức sống động" giúp ta hiểu đúng đắn Kinh Thánh.

3.. Chú ý đến sự tương hợp trong Đức Tin.

Thánh Kinh không thể bị giải thích mâu thuẫn với chân lý Đức Tin.